

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutio lutheriana super propositione deci[m]a tertia: de potestate pape

Luther, Martin

Lipsiæ, 1519

VD16 L 5781

Sequitur nunc oppositoru[m] dissolutio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32449

a minori, Christus exegit, quanto magis nos, quasi vero hoc aliquid ad rem pertineat, qd christus conscientias nouit, rho, pōtifex nō nouit: cum christ⁹ exemplū in hoc oibus p̄buerit imitandū. deniq; & nos nō nouimus conscientias rho, pontificis, iuret ergo & nobis cōditionem, Christi salutem.

ITER VM quæro, Si ignorantia conscientiarū sola est causa exigendi iuramēti, Cur nō cogis, vt iuret se recte iurasse, idq; sine fine; cum in nullo iuramēto cōscientiā eius noscas, recte ne iuret, an secus? Si autē ignorantia ista cōscientiā, nō mouet ad exactiōē iuramenti, qua fronte ignorantia cōscientiarū pro causa adducis? Quæ est ista mirabilis in vno hoīe super eodē hoīe, patientia & impatientia ignorantie cōscientiæ? Si accepto iuramento, tantā administratiōē ei cedis, cur nō qd leuius erat, iuramentū cedis? An putas qd maior res sit iuramentū tibi præstitū, quā tantæ ecclesiæ administratiō?

Exigendi iuramēti ratio infinita,

Nō est tantū iuramentū, quāti est ecclesiæ administratiō.

Eo magis iuramentū relinquēdū, q̄ minus cōscientiæ notæ.

AD hæc, ignorata cōscientia debuit te quā tutissimū facere ad imponendam prælationem, vt eo magis relinqueres iuramentū, quominus conscientias nostri, ne forte ad periuriū cum cogeres, Gaudendum tibi fuit, hanc tibi a christo relictam libertatem, vt possis eis oues committere, quorum corda non nosti. Nunc per iuramentum secreta exploras, aut in periculum fratrem adducis, quorum verumq; grauissimum est, idq; sine causa, nec propter deum, sed propter fidelitatem romanæ ecclesiæ.

DEMVM, si ignorantia est causa iuramenti, sequitur, si scires cōscientiam, male te exegisse iuramentum. At, cum quisq; de quolibet debeat optima præsumere, & charitatis sit omnia credere, hæc ipsa fides de fratris bonitate, certior est omni scientia, qd etiā si scires, diu scire non possis, credere autē semper possis

Quisq; de q̄ libet optima debet præsumere.

VLTIMO, Nunquid post iuramentū nostri eius conscientiam eur ergo nō toto tempore tibi iurat, qui toto tempore causas iuramenti tibi præstat? Hæc dixi, vt videamus quid sit verbo dei nolle credere, & scripturas suo sensui aptare. quomō ego sperem apud rho, pont, esse ius interpretandæ scripturæ, qui tam manifeste scripturas in alieno sensu tractant? Vel, quid non obrineant in terra rho: Quid non audeant eorum nomine adulatores, si hæc persuasio eorum nos ceperit & euerterit, non licere scilicet eorum dicta cum iudicio legere, & eis solis interpretandæ scripturæ iura cōcessa esse. Tunc em̄ (vt Aug. verbo vtat) vere sine periculo primatus huius in ecclesia iudicatur: sed mirum, si nō deo & nobis illudatur. Absit, absit, ista plus quā

Cur hæc dixerit,

Quid nō audeant adulatores, si non licet pō, dicere cū iudicio legere?

Babylonica captiuitas.

Sequitur nunc oppositorū dissolutio.

Aiunt omne iurandū a dño in euāgelio esse prohibitū, nec ab aplis post dñm, nec in conciliis inueniri posse statutum.

Aiunt omne iuramentum prohibitū.

His t̄tibus insuperabilibus prostratus, quid dicat, audiamus. Quid est ergo, quod dominus subsequenter ait, Quod amplius est, a malo est? hoc enim amplius, vt exigamus malum, nos illo permittente compellit.

Qd amplius est a malo est.

DECIMAETERTIAE CONCLVSIONIS,

Quod amplius est a malo non debet fieri,

QVOD Christus prohibet & negat, hic affirmat & praecipit. Christus dicit, Quod amplius est, a malo est, id est, non debet fieri. Iolo est, id est, quod est de pronitate iurandi, sine necessitate fratris, hoc est, de libidine iurandi, sicut mulierem concupiscere prohibuit, qui tamen debitum coniugibus reddendum non prohibuit. Ita libidine iurandi, non iuramentum debitum prohibuit. Hic dicit, hoc amplius cogit nos, id est, fieri omnino oportet. Sed audiamus hoc malum, quod nullus in verbis euangelij cogitavit unquam.

NONNE malum est (inquit) ab ecclesiae unitate, & a sedis apostolicae obedientia resilire, & contra canonum statuta prorumpere, quod multi etiam post praestitum sacramentum praesumpserunt?

EGO putabam, quod hoc malum esset interpretatur, non diligere Christum, non pascere oves, & harum sollicitudine, exemplo Christi torqueri ad iuramenti exactiorem. Verum, haec Christus a Petro requirit. hodie curandum, ne ab obedientia sedis apostolicae resiliant Episcopi.

Cur non in omni precepto exigis iuramentum?

TVNC ego, Episcopus meus nondum quicquam illorum malorum fecit, ut quid ergo exigis iuramentum? An quod ignoras eum non facturum? Cur non in omni precepto dei exigis iuramentum? cur hic te non compellit malum? an non est malum a preceptis dei resilire? Quin ecclesiam repleas, non nisi iuramentis. Si autem in dei preceptis tam patiens es, ut te tot mala, quae in prospectu dominatur, etiam in domesticis tuis, ad iuramentum non compellunt, quomodo in tuis preceptis, mala, nec praesentia, nec forte unquam futura, te compellunt? Nonne perspicuum est fit, quod amor sui, quo magis sese venustat, magis seipsum perdit? Prorsus nulla reliqua est ratio, quin si in tuis preceptis iuramenta exigas pro tuo comodo, multo magis exigas pro dei comodo. aut si hic non facis, non sine culpa ibi facis. Habes ergo malum, quod rho, in euangelio intelligunt, quod est suspitio mala de fratribus bonis. nam transgressiones mandatorum dei, an malae sint, alii viderit. Oculum ambitiois & avaritiae.

Amor sui.

Oculus ambitiois & avaritiae.

SEQ VITVR.

HOC nimirum malo ac necessitate compellimur iuramentum pro fide, pro obedientia, pro unitate requirere.

Quare exigatur iuramentum.

NVNQVAM VIDETUR etiam pro fide Christi, pro obedientia dei, pro unitate fratrum? Non, sed hoc unum ecclesiae bonum & necessarium est, ut Romana seculum dominetur, & caeterae omnes seruiant captiuitatem.

Christiani in India.

PROINDE, christiani in India, adhuc magno malo laborant, ita suspitio pessima de optimis fratribus est causa exigendi iuramenti. quam tamen non habent in preceptis dei, in quibus praesumunt omnia seruari.

Rhomana ecclesia.

ETIAM hic unitatem ecclesiae fidem & obedientiam rho, ecclesiae intelligit, non fidem, spem, charitatem, sacramenta, verbum, & caetera quae eadem sunt, sed hoc singulare, quod nulli ecclesiae convenire vult, nisi suae, & tamen unitatem vocant. Sola rhomana ecclesia hoc habet hodie vel summum bonum, & tamen caeterae omnes in eo ipso conueniunt quod non habent: & fiunt unum in re non communi, sed singularissima & uni homini tributa. Sic enim discenda sunt noua vocabula non